

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/3/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823201685
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2025:8823201685.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Kalinákovvej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Zuzany Biščákovvej v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: R. Q., V. XX.XX.XXXX, E. Q., V. XX.XX.XXXX D. R. Q., V. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny L. V. B., V. T. X, L. V. B., na návrh matky: J. Q., V. XX.XX.XXXX, P. Č. V. B. XXX, za účasti otca: R. Q., V. XX.XX.XXXX, P. C. X. K. XXX/XX, Y. X, Č. I., a Krajskej prokuratúry v Y., o zvýšenie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/117/2023-111 zo dňa 25.7.2024 takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok vo výrokoch I., II., IV.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je zvýšenie výživného zo strany otca na maloleté deti.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Vranov nad Topľou ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„ I. M e n í s a výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/209/2016-52 zo dňa 24.01.2017 a to tak, že sa z v y š u j e výživovacia povinnosť otca na maloletého R. Q. zo sumy 50€ na sumu 200€, na maloletého E. Q. zo sumy 50€ na sumu 170€ a na maloletú R. Q. zo sumy 50€ na sumu 170€, ktoré výživné je otec povinný platiť vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc mesiacom september 2023.

II. Dlížné výživné za obdobie od 01.09.2023 do 31.07.2024 na maloletého R. Q. v sume 1650€, na maloletého E. Q. v sume 1320€ a na maloletú R. Q. v sume 1320€, je otec p o v i n ý zaplatiť k rukám matky do 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

3. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 4, § 77 ods. 1, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“).

4. Vykonaným dokazovaním mal súd v danom prípade za preukázané, že návrh matky na zvýšenie výživného zo strany otca na maloleté deti je dôvodný. V prejednávanej veci bola vyživovacia povinnosť otca na deti naposledy stanovená v rozvodovom konaní rozsudkom zo dňa 24.01.2017. Od tej doby, do podania návrhu na zvýšenie výživného na súd, ubehlo viac ako 6 rokov a jednoznačne možno konštatovať podstatnú zmenu pomerov na strane maloletých detí a tiež na strane povinného rodiča. V čase rozhodovania o rozvode manželstva bol otec detí zamestnaný s čistým príjmom cca 500 eur. Maloletí synovia začali navštevovať O. školu a dcéra R. navštevovala Y. O.. Aktuálne je najstarší syn už študentom T. školy a maloletí E. a R. sú žiakmi E. T. O. školy. Matka vyčíslila výdavky na deti, ktoré súd považoval za odôvodnené, zodpovedajúce potrebám maloletých, ich veku. K zmene pomerov došlo aj na strane otca maloletých detí, ktorý bol v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom zamestnaný s príjmom 500 eur v čistom. Podľa doložených výplatných pásov a tvrdení otca, je tento cca 5 rokov zamestnaný v Č. I. a jeho zárobok v čistom činil v roku 2022 - 14.418 Kč, v roku 2023 - 15.371 Kč a v roku 2024 - 16.442 Kč. Podľa verejne dostupných informácií ide o minimálnu mzdu stanovenú v Č. I. pre daný rok. Otec podľa vykonaného dokazovania má stredoškolské vzdelanie, je schopný pracovať, má pracovné skúsenosti, žije v Č. I., Y., kde je viacero pracovných ponúk a nízka miera nezamestnanosti. Otec uviedol vo výpovedi, že nemá žiadne zdravotné obmedzenia, ktoré by ho limitovali pri výkone práce. Otec si musí byť vedomý jeho zákonnej povinnosti podieľať sa na zabezpečení výživy maloletých detí, o to viac, ak sa vôbec nepodieľa na výchove maloletých, na potrebnej osobnej starostlivosti, maloletých v prípade sviatkov neobdarúva, dlhodobo sa s nimi nestretáva, neprispieva na ich potreby nad rámec sumy 50 eur mesačne. Pre stanovenie tzv. potenciálneho príjmu súd využil informácie z internetu (napríklad na stránke prace.cz), kde zistil, že v odbore, v ktorom otec dlhšiu dobu pracuje a v mieste jeho bydliska, prípadne blízko jeho bydliska, je viacero ponúk zamestnania - napríklad - A..A.-Y. - Y. 35.000 - 60.000 Kč, R. I. T. T. I..N., R. - 32.000 - 45.000 Kč, A. T., D..T. Y. - 38.900 Kč, Z. A. Y., T..I..N.. - 49.600 Kč, Š. R. P. - 45.000 - 53.000 Kč a podobne). Z takto zistených informácií možno konštatovať, že ak aj otec u terajšieho zamestnávateľa v skutočnosti dosahuje len minimálnu mzdu, má možnosti, schopnosti vykonávať prácu za mzdu vyššiu ako je minimum. Pri rozhodovaní o výške jeho vyživovacej povinnosti preto súd nemohol vychádzať z reálne potvrdenej mzdy vyplývajúcej z výplatnej pásky, ale zohľadnil príjem, ktorý by otec mohol dosahovať, ktorý zodpovedá jeho pracovným schopnostiam, skúsenostiam a ponukám na trhu práce. Spriemerovaním miezd ponúkaných na internetových stránkach súd dospel k záveru, že je v možnostiach, schopnostiach otca dosahovať mesačný príjem v sume cca 39.100 Kč, čo po prepočte činí cca 1.540 eur. Pri rozhodovaní o výške výživného súd prihliadol na tabuľky Ministerstva spravodlivosti SR o určovaní výživného, ktoré majú odporúčací charakter a ktoré vychádzajú z čistého príjmu povinného rodiča, zohľadňujú počet jeho vyživovacích povinností a vek maloletých detí. V danom prípade má otec vyživovaciu povinnosť k 4 maloletým deťom (okrem 3 maloletých pochádzajúcich z manželstva má aj dcéru F., nar. XXXX) a podľa tabuľky Ministerstva spravodlivosti SR by jeho vyživovacia povinnosť na najstaršieho syna, ktorý je študentom T. školy, mala činiť 13 % jeho čistého príjmu a na mladšie deti, ktoré navštevujú E. T. O. školy 11 % čistého príjmu na jedno dieťa. Aplikáciou tabuľkového výživného, s prihliadnutím na konkrétnu rodinnú situáciu, zdravotný stav detí, absenciu stretávania sa otca s maloletými deťmi, súd zvýšil výživné u syna R. na sumu 200 eur (cca 13 % zo sumy 1.540 eur) u syna E. na sumu 170 eur (cca 11 % zo sumy 1.540 eur) a u dcéry R. na čiastku 170 eur (cca 11 % zo sumy 1.540 eur). Výživné súd zvýšil počnúc mesiacom september 2023, kedy už bola potvrdená podstatná zmena pomerov popísaná vyššie. Za obdobie od 1.9.2023 do 31.7.2024 vznikol otcovi na výživnom dlh pozostávajúci z neuhradeného zvýšeného výživného, a to na syna R. vo výške 1.650 eur (11 mesiacov x 150 eur) , na syna E. v sume 1.320 eur (11 mesiacov x 120 eur) a na dcéru R. v sume 1.320 eur (11 mesiacov x 120 eur). S poukazom na výšku peňažného záväzku súd uložil otcovi povinnosť tento uhradiť k rukám matky do 6 mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

III. Obsah odvolania otca a vyjadrení k odvolaniu

6. V zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec, a to voči výrokom I. a II. z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Namietal aplikáciu potenciality súdom prvej inštancie

a súdom nesprávne stanovený jeho mesačný príjem vo výške 39.100 Kč, ktorý by vzhľadom na svoje možnosti bol schopný dosiahnuť. Túto čiastku súd vyčíslil zásadne z inzerátov ponúk práce na pozícii D., ktoré sú zverejnené v oblasti bydliska otca. Otec s uvedeným záverom nesúhlasí, považuje ho za nesprávny a nezákonný. Súdom označené pracovné pozície sú odlišné a výrazne kvalifikovanejšie než zamestnanie, ktoré otec vykonáva a je schopný vykonávať. Súd vychádzal z pracovnej pozície D., teda osoby, ktorá identifikuje O. V. L. a tieto následne odstraňuje. Ako však vyplývalo z vykonaného dokazovania, otec vykonáva prácu v Y. a jeho pracovná náplň je obmedzená na L. Y.. Nie je kvalifikovaný na činnosť D., nakoľko jeho znalosti a skúsenosti sa týkajú vozidiel iba na L. Y.. Navrhol, aby odvolací súd zmenil napadnutý rozsudok vo výroku I. a II. tak, že návrh na zvýšenie výživného zamietne.

7. Prokurátor okresnej prokuratúry vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje s napadnutým rozsudkom a navrhuje odvolanie otca ako nedôvodné zamietnuť.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP), po konštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

9. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadol na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

10. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie je zvýšenie výživného zo strany otca na maloleté deti na návrh matky. Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorý zvýšil výživné na maloletého R. zo sumy 50 eur na sumu 200 eur, na maloletého E. zo sumy 50 eur na sumu 170 eur a na maloletú R. zo sumy 50 eur na sumu 170 eur, počnúc mesiacom september 2023 a určil dlžné výživné, keď námietky otca maloletých spočívajú v argumentácii, že nie je v jeho schopnostiach platiť stanovené zvýšené výživné. V nasledujúcom rozsahu odvolací súd pri prieskume vecnej správnosti napadnutého rozhodnutia skúmal primeranosť určeného výživného s ohľadom na zákonné kritéria predpokladané ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. V jeho zmysle by výživné malo reflektovať odôvodnené potreby dieťaťa, tiež možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného rodiča.

11. Podľa názoru odvolacieho súdu skutkové závery ohľadne pomerov otca ako osoby povinnej z plnenia výživného, ako aj odôvodnených potrieb maloletých detí a z toho vyplývajúcich možností a schopností platiť výživné v súdom určenej výške obstoja, čo znamená, že správne súd prvej inštancie stanovil výšku výživného zo strany otca. Vyhodnotil všetky zákonné kritéria rozhodné pre stanovenie správneho rozsahu výživného z jeho strany a svoje rozhodnutie aj náležite v zmysle § 220 ods. 2 CSP odôvodnil. Keďže sa odvolací súd stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 387 ods. 2 CSP dodáva:

12. V prejednávanej veci má odvolací súd za to, že súd správne vyhodnotil zmenu pomerov na strane maloletých, v čase poslednej súdnej úpravy maloletí synovia začali navštevovať O. školu a dcéra R. navštevovala Y. O.. V čase rozhodovania súdu prvej inštancie bol najstarší syn študentom T. školy a maloletí E. a R. žiakmi E. T. O. školy. Od poslednej úpravy v roku 2017 ubehlo 8

rokov, nepochybne teda došlo k nárastu ich výdavkov, a to vo všetkých smeroch, t.j. pokiaľ ide o stravu, ošatenie, náklady súvisiace so školskou dochádzkou a voľnočasovými aktivitami, na ktorých sa otec nepodieľa. S uvedenými argumentami súdu sa odvolací súd stotožňuje. V zmysle zaužívanej rozhodovacej činnosti súdov v oblasti výživného, už samotný nástup mal. detí do zariadenia predškolskej dochádzky, či postupný prechod na dochádzku na základnú školu, strednú školu a potom na vysokú školu, znamená vznik výdavkov, ktoré spravodlivo odôvodňujú zaoberať sa výškou výživného. Nad rámec toho, dospievajúce deti zvyšuje ich nároky na stravné, ošatenie, obuv či hygienické potreby. S ohľadom na rovnocenné postavenie rodičov čo do plnenia vyživovacej povinnosti, na takto zvýšených výdavkoch mal. detí by sa mali podieľať obidvaja rodičia.

13. Maloleté dieťa je svojou výchovou a výživou prirodzene odkázané na svojich rodičov, u ktorých vyživovacia povinnosť má mať prednosť pred ostatnými ich výdavkami. Osobne sa o maloleté deti stará matka, pričom výkon jej osobnej starostlivosti je potrebné vziať do úvahy v zmysle § 62 ods. 4 Zákona o rodine aj v kontexte vyživovacej povinnosti. Odôvodnené potreby maloletých boli matkou aj kolíznym opatrovníkom v konaní vyčíslené (body 6., 10. napadnutého rozhodnutia), správne si súd prvej inštancie osvojil skutkové tvrdenia matky ohľadom výdavkov maloletých. Odvolací súd predpokladá výdavky pohybujúce sa na úrovni cca 300 - 400 eur mesačne na dieťa, ak k tomu pripočítame výdavky matky na ubytovanie, cestovné a ostatné nepravidelné výdaje, je zrejmé, že znížením vyživovacej povinnosti súdom určenej sumy mesačne mieni otec de facto preniesť vyživovaciu povinnosť v prevažnej miere na matku, a to aj napriek tomu, že sa o maloleté deti stará výlučne sama. Odvolací súd v súčasnej spoločenskej situácii charakteristickej výraznou infláciou a výrazným nárastom cien základných potravín dôvodne očakáva, že výživné určené súdom zo strany otca bude z veľkej časti spotrebované práve na stravné. Matkou prezentované výdavky na zabezpečovanie výživy mal. detí nevybočujú z rámca potrieb iných detí na rovnakom vekovom stupni, preto o ich výške nemal pochybnosti ani odvolací súd. Súdom určené výživné zodpovedá matkou preukázaným výdavkom a neprevyšuje odôvodnené potreby mal. detí.

14. Z uvedených dôvodov nie sú odôvodnené potreby maloletých tým kritériom, ktoré by malo dôvodit' znížiť vyživovaciu povinnosť otca. Náklady na výživu žiaka strednej školy sú v zásade neporovnateľne vyššie, než náklady na výživu dieťaťa na základnej škole. Je nepochybné, že výživné určené súdom v sume 200 eur mesačne na mal. R. v prepočte 6,66 eura na deň (200/30 dní) a výživné určené súdom v sume 170 eur mesačne na mal. E. a R. v prepočte 5,66 eura na deň (170/30 dní) je pri aktuálnych cenách nevyhnutných výdavkov maloletej na bývanie, potraviny, drogeriu, oblečenie a obuv, lieky, školné, školské potreby primerané do takej miery, že nie je potrebné, ani podrobne dokazovať existenciu a výšku týchto výdavkov. Už len ich samotný vek, R. (XX rokov), E. (XX rokov) a R. (XX rokov), so sebou prináša výdavky, ktoré sú nevyhnutné pre zdravý vývoj dieťaťa. Súdom prvej inštancie správne zistil oprávnené potreby mal. detí, ktoré sú primerané ich veku, nie sú nadštandardné s poukazom na ich prechod na ďalší stupeň školského vzdelávania.

15. Podaným odvolaním otec maloletých prejavil subjektívnu nespokojnosť s výškou výživného, ktorá nezodpovedá jeho možnostiam a schopnostiam, namieta, že jeho schopnosti a možnosti mu neumožňujú platiť výživné súdom určené, namieta neprimerane vysoké výživné určené súdom prvej inštancie vzhľadom na jeho schopnosti a možnosti. V rámci zisťovania skutočného stavu veci sa súd prvej inštancie správne zameral a vyhodnocoval aj otázku potenciality príjmu otca (bod 21.- 24. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia).

16. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potencialných príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potencialne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojím konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, príp. vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možností platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného, zákon umožňuje hodnotiť nielen životné okolnosti a pomery povinného, ktoré sú reálne dané, ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Dôvody sú v existenčnom charaktere výživného a potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním

znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. Potencialita príjmov znamená v reálnom použití v súlade s právnou normou situáciu, keď povinný nevyvíja dostatočnú aktivitu k tomu, aby svoje maloleté dieťa zabezpečil, aby maloleté dieťa malo uspokojené základné potreby, ktoré súvisia s jeho výživou a aj potreby, ktoré nie sú základné, ktoré sú nad rámec, ale súvisia s uspokojovaním možností, ktoré prináležia veku a potrebám maloletého dieťaťa. Potencialita teda znamená de facto, že povinný môže v daných podmienkach dosahovať zvýšený príjem než deklaruje v rozhodnom období.

17. K odvolacej argumentácii otca odvolací súd uvádza, že jeho pracovná schopnosť nebola znížená, je schopný pracovať, nemá žiadne zdravotné obmedzenia, a teda jeho námietky ohľadom neschopnosti plniť výživné v súdom stanovenej výške neobstoja a nie je možné ich hodnotiť ako objektívnu neschopnosť plniť si vyživovaciu povinnosť k dieťaťu. Odvolací súd poukazuje na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, z ktorého vyplýva, že plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou a cieľom tohto ustanovenia je zvyšovať plynule mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a prispieje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má teda povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb. Zákon zásadne nerozlišuje, či ide o nevyhnutné životné potreby rodiča alebo iné potreby. Súdy ani nemajú povinnosť konkrétne skúmať otázku výšky životných nákladov rodiča, o vyživovacej povinnosti ktorého sa koná. Preukazovanie výdavkov povinného rodiča však môže slúžiť ako dôkaz na stanovenie jeho životnej úrovne, avšak nie ako dôkaz, že rodič nemá dostatok finančných prostriedkov na to, aby plnil primeranú vyživovaciu povinnosť k svojmu dieťaťu.

18. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že otec dosahuje príjem mesačne 16.200 Kč. S maloletými deťmi nie je v žiadnom kontakte, osobne, ani telefonicky. Pravidelne si plní vyživovaciu povinnosť vo výške 50 eur mesačne na jedno dieťa, nad rámec tejto sumy nijako deťom neprispieva. Je zamestnaný ako D. cca 5 rokov. Má ešte vyživovaciu povinnosť na maloletú dcéru F., narodenú XX.XX.XXXX, ktorú si plní vo výške 70 eur mesačne. Otec má stredoškolské vzdelanie s maturitou v odbore D. A., ale v tomto odbore nemá žiadnu prax. Je zamestnaný u zamestnávateľa: Y. J. Y. L. D. E.Š. a jeho čistý príjem za obdobie roku 2022 predstavoval sumu 14.418 Kč, za rok 2023 sumu 15.371 Kč a za rok 2024 čiastku 16.442 Kč. K primeranosti či dostatočnosti príjmu otca odvolací súd uvádza, že sa stotožňuje v celom rozsahu so záverom súdu prvej inštancie a poukazuje na to, že otec dosahuje príjem, je zamestnaný a zároveň je potrebné dodať, že oblasť, v akej otec pracuje (Y.), je odvetvím, v akom je otec so svojim vzdelaním uplatniteľný na trhu práce za podstatne lepších platových podmienok, ako v konaní deklaruje. Stanovené výživné s prihliadnutím na výrazný podiel matky maloletých detí na ich výžive, s poukazom na jeho pracovné skúsenosti, vzdelanie a zdravotný stav, jeho postoj k zabezpečeniu si príjmu v Y., kde má z geografického hľadiska najväčšie a najlepšie príležitosti na svoje uplatnenie v odbore, v akom pracuje, ako aj na to, že nad rámec bežného výživného deťom ničím neprispel, pri komparácii oprávnených výdavkov maloletých považuje odvolací súd za primerané a rozsah takto stanoveného výživného je odrazom posúdenia individuálnych skutkových okolností prejednávanej veci. Zároveň odvolací súd zdôrazňuje, že ak sa otec uspokojil s príjmom, aký dosahuje, nemal na to žiaden opodstatnený dôvod. Takýto spôsob zabezpečovania finančných prostriedkov nemôže byť na úkor platenia výživného pre maloleté dieťa.

19. Vo vzťahu k pomerom matky odvolací súd poukazuje na to, že zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamená mechanickú rovnosť. Odvolací súd reflektuje pomery matky (bod č. 9., 12., odôvodnenia napadnutého rozhodnutia), je však zrejmé, že matka poskytuje maloletým deťom osobnú starostlivosť, vedie spoločnú domácnosť, obstaráva činnosti dennej potreby, maloletým varí, perie, pomáha s prípravou do školy a pod., čím si de facto plní vyživovaciu povinnosť voči maloletým aj touto formou a vyživovaciu povinnosť si plní dobrovoľne. Zároveň uhrádza všetky výdavky spojené s chodom domácnosti, členom ktorej sú aj maloleté deti. Podľa názoru odvolacieho súdu je v rozpore s dobrými mravmi, aby matka, ktorá zabezpečuje celú starostlivosť, uhrádzala všetky zvýšené výdavky dospievajúcich detí, nie je možné od nej spravodlivo požadovať, aby suplovala vyživovaciu povinnosť otca. Odvolací súd teda k uvedenému konštatuje, že práca a osobná starostlivosť, ktorú jeden z rodičov (v tomto prípade matka) vynakladá na dieťa, tvorí materiálne hodnoty zodpovedajúce príspevku druhého rodiča, ktorý ich poskytuje v peniazoch a uspokojovanie potrieb dieťaťa touto formou vyvažuje platby druhého rodiča (v tomto prípade otca).

20. K bežným výdavkom otca odvolací súd uvádza, že výdavky v súvislosti so starostlivosťou o domácnosť má aj matka, ktorá na rozdiel od otca zabezpečuje celú starostlivosť o ich 3 maloleté deti, a plnenie vyživovacej povinnosti má prednosť pred ostatnými výdavkami povinného rodiča. Rovnako odvolací súd zohľadnil hradenie nákladov spojených s byvaním, ktoré pripadajú na ich mal. deti a uhrádzanie nákladov na ich odôvodnené potreby. Vo vzťahu k odvolacej námietke otca, že má 4 vyživovacie povinnosti, odvolací súd uvádza, že stanovené výživné súdom prvej inštancie je primerané aj napriek uvedenej skutočnosti, nakoľko otec sa na starostlivosť o deti okrem platenia výživného 50 eur mesačne na každé z detí žiadnou formou nepodieľa, preto táto skutočnosť nemôže byť na ťarchu mal. detí.

21. Odvolací návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti určenej súdom prvej inštancie považoval odvolací súd za rozporný s najlepším záujmom maloletých, ohrozujúci riadne uspokojovanie ich odôvodnených potrieb a zosťrenú nevyváženosť v plnení si rodičovských povinností k maloletým deťom. S ohľadom na vyššie uvedené má odvolací súd za to, že otec je schopný pracovať, je teda len na ňom, aby si našiel také zamestnanie, ktoré mu umožní prispievať na výživu jeho detí v súdom stanovenej výške. Navyše, v priebehu celého súdneho konania bol zrejmý postoj otca k svojim deťom a k svojim rodičovským povinnostiam. Odvolací súd zdôrazňuje, že nakoľko maloleté deti vyrastajú prakticky bez otca, to minimum, čo môže otec pre svoje deti spraviť, keď už sa o ne nijakým spôsobom nestará, nenavštevuje ich, ani o nich neprejavuje žiaden záujem, je podieľať sa na ich výžive a uhrádzaní nákladov spojených so starostlivosťou o ne.

22. Následne odvolací súd preskúmal aj výpočet dlžného výživného. Konštatuje, že súd prvej inštancie pri jeho výpočte postupoval v zmysle zákona a vypočítal ho matematicky správne. Pri jeho určení sa má vychádzať len z rozdielu medzi zvýšeným výživným a pôvodne určeným výživným. Čo sa týka splatnosti dlžného výživného, súd je povinný postupovať podľa § 232 ods. 3 CSP a zároveň je povinný prihliadnuť aj na postoj povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie výhody splátok by nemalo ťaživý dopad na maloleté dieťa, prípadne, či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach alebo dlhšej ako zákonnej lehoty. Odvolací súd vzhľadom k povahe prejednávanej veci, priznanému nároku nepovažuje za spravodlivé priznať výhodu splátok, pretože otcovi muselo byť zrejmé, ako si plní vyživovaciu povinnosť a pri primeranej prezieravosti si mohol predbežne vyčísliť dlžné výživné a vytvárať úspory na úhradu dlžného výživného. Je nepochybné, že ani matka maloletých detí pri uspokojovaní ich potrieb nebola zvýhodnená splátkami a musela potreby maloletých uspokojovať postupne tak ako vznikali, preto odvolací súd má za to, že lehota určená súdom je dostatočne dlhá na to, aby otec dlžné výživné uhradil.

23. Odvolací súd zo všetkých vyššie uvedených dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o zvýšení výživného (výrok I.), určení dlžného výživného a spôsobe jeho zaplatenia (výrok II.), ako aj závislý výrok o trovách konania (výrok IV.), ako vecne správny potvrdil postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP, v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP. Odvolacie námietky otca teda nespochybnili vecnú správnosť rozsudku v jeho napadnutých častiach.

24. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP, pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

25. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).